

13.10.2022

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Viite:

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntö
(3.10.2022 ja tiedustelu 11.10.2022) Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle
asiassa HE 167/2022 vp

Asia:

**Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiantuntijalausunto
elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueen näkökulmasta asiassa
HE 167/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsätalouden määräaikaisesta
kannustejärjestelmästä ja kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 29 a ja 48 §:n
muuttamisesta.**

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä ja kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 29 a ja 48 §:n muuttamisesta. ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on antanut lausuntonsa (10.8.2022, KEHA/7369/2922) maa- ja metsätalousministeriölle vastaavasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Tämä lausunto annetaan elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueen tehtävien mukaisista asioista.

Metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annettavan lain tarkoitus (1 §) edistää ja sovittaa yhteen taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää metsän hoitoa ja käyttöä kuten myös lain nojalla rahoitettavien toimenpiteiden tavoitteet ovat kannatettavia. Tukien tarkoituksiin sisällytetyt ilmastomuutoksen hillintä ja metsien ilmastomuutokseen sopeutumisen edistäminen (1.1 § 3-kohta) ovat perusteltuja uudistuksia.

Esityksen tavoite lisätä tukien vaikuttavuutta, selkeyttä ja yksinkertaistaa tukiehtoja on hyvin perusteltu. Kannustejärjestelmään esitetyt tuet eli työlajit: taimikon ja nuoren metsän hoito, terveyslannoitus, suometsien hoitosuunnitelma, suometsien vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekeminen, metsätalouden tieverkosto, ympäristötuki, metsäluonnon hoito ja kulotus tukevat lakiesityksen tavoitteiden toteutumista.

Tuensaajista (4 §) säädettäisiin siten, että metsäteiden perusparannuksen ja uusien metsäteiden rakentamisen tukea ei edelleenkään voitaisi myöntää tiekunnille. Tuen myöntäminen ELY-keskusten myöntämän yksityistierahoituksen tapaan myös tiekunnille olisi hallinnollisesti esitettyä kevyempi ja houkuttelevampi vaihtoehto, joten tiekunnat tulisi lisätä tuensaajiin.

Tuen enimmäismäärä ja de minimis -asetuksen noudattaminen taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen osalta (12.4 §) on hallinnollisesti vaativa esim. tukea saavan luonnollisen henkilön käyttäessä määräysvaltaa yrityksessä, jolle on mahdollisesti myös myönnetty de minimis -tukea. Seuranta edellyttää myös toimivia järjestelmiä ja tiivistä yhteyttä muihin julkisiin rahoittajiin, kuten ELY-keskuksiin.

Taimikon ja nuoren metsän hoito (13 §) ovat metsätalouden ja sen kannattavuuden sekä puuntuotannon kannalta keskeisimpiä työlajeja ja tuen kohteita. Taimikon ja nuoren metsän hoidon osalta tuen hakemisesta ennen työn aloittamista luopuminen ja tuen myöntäminen vähämerkityksellisenä (de minimis) tukena ovat hallituksen esityksen myönteisimmät muutokset. Muutos vähentää sekä maanomistajien että viranomaisen hallinnollista taakkaa. Tämä edistää tuen käyttöä ja siten metsänhoidon tasoa, puuntuotantoa, metsätalouden ja -teollisuuden kannattavuutta ja työllisyyttä.

Suometsän hoidon tuen painopisteenä suoalueen tai sen valuma-alueen kokonaisvaltainen suunnittelu (15 §) on kannatettava. Painopisteen toteuttaminen monen maanomistajan omistamilla suo- ja valuma-alueilla on kuitenkin haasteellista. Sisällöllisesti varsin yksityiskohtaiseksi säädetyn suometsän hoitosuunnitelmien kysyntä ja laatimispalvelun liiketaloudellinen kannattavuus edellyttänevät esitykseen sisältyvässä valtioneuvoston asetuksessa (18 §) esitettyä korkeampia tukitasoja.

Metsätieverkko (3 luku) palvelee metsätalouden kuljetusten lisäksi maatalouden ja muun yritystoiminnan kuljetuksia sekä henkilöliikennettä. Puutavarakuljetusten määrä säilyy korkeana, kuljetuskalusto on suurentunut ja yksityisteiden kunnossapidosta vastuuta ottavat maanomistajat ovat vähissä. Metsätien tekemisen ja perusparantamisen ja niiden tukemisen merkitys kuitenkin kasvavat. Yhdellä tilalla olevan yksityistien perusparannukseen myönnettävä tuki on pieni, mutta erittäin tervetullut ja tarpeellinen lisäys rahoitusmahdollisuuksiin.

Lain voimaantulo vuoden alusta 1.1.2024 on erinomainen tavoite. Siirtymävaiheessa mahdollisuus myöntää tukia ilman katkoksia voimassa olevan rahoituslain nojalla on tärkeää tuen saajien lisäksi myös metsäalan yrittäjille, muille toimijoille ja aluetaloudelle.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä.

Ari Niiranen

Ylijohtaja ja elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueen johtaja

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ari.niiranen@ely-keskus.fi

p. 0295 026 060

Tämä asiakirja KEHA/12442/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/12442/2022 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Niiranen Ari 13.10.2022 15:47